

Tiềm năng khai thác giá trị nông sản địa phương trong sản phẩm du lịch nông nghiệp đặc thù tại Vĩnh Long

Phan Nguyễn Phong Luân^{1*}, Võ Quốc Bảo²

¹Trường Đại học Sư phạm Kỹ thuật TP. HCM

²Trường Cao đẳng Công thương TP. HCM

*Email: luanpnp@hcmute.edu.vn

Tóm tắt

Vĩnh Long là nơi có hoạt động kinh tế nông nghiệp phát triển với nhiều loại nông sản nổi tiếng, giàu tiềm năng khai thác trong các sản phẩm du lịch nông nghiệp đặc thù tại địa phương. Bằng phương pháp phân tích tổng hợp dữ liệu thứ cấp kết hợp kết quả khảo sát thực địa, bài báo tổng hợp cơ sở lý thuyết liên quan đến việc phát triển du lịch nông nghiệp như một sản phẩm du lịch đặc thù gắn với khai thác nông sản địa phương. Kết quả nghiên cứu cho thấy các mặt hàng nông sản của Vĩnh Long như trái cây, rau màu, lúa gạo có tiềm năng lớn trong việc trở thành điểm thu hút du khách trong sản phẩm du lịch nông nghiệp. Từ đó, bài báo cũng đưa ra một số kiến nghị để việc khai thác nông sản địa phương trong du lịch nông nghiệp trở nên hiệu quả hơn, chủ yếu liên quan đến ba khía cạnh chính: bữa ăn của du khách, hoạt động trải nghiệm và sản phẩm quà tặng.

Nhận 28/05/2025

Được duyệt 07/08/2025

Công bố 30/09/2025

Từ khóa

nông sản, du lịch nông nghiệp, sản phẩm du lịch đặc thù, tỉnh Vĩnh Long

© 2025 Journal of Science and Technology - NTTU

1. Đặt vấn đề

Theo kết quả báo cáo của Fortune Business Insights, thị trường du lịch nông nghiệp toàn cầu ước tính đạt tổng giá trị 69,24 tỷ USD vào năm 2019 và dự kiến sẽ đạt đến 117,37 tỷ USD vào năm 2027 [1]. Điều này cho thấy rằng du lịch nông nghiệp đang trở thành xu hướng toàn cầu, đặc biệt là trong bối cảnh du khách có xu hướng quay về với những giá trị nguyên bản, truyền thống. Tại Việt Nam, Chính phủ cũng đã xác định việc phát triển du lịch nông nghiệp, nông thôn là một trong những giải pháp, nhiệm vụ trọng tâm của Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới giai đoạn 2021-2025 [2]. Đối với khu vực Tây Nam Bộ, tài nguyên thiên nhiên và văn hóa gắn với các khu vực nông thôn như đồng lúa, vườn cây ăn trái, làng nghề truyền thống,... đã tạo nên những sản phẩm du lịch nông nghiệp độc đáo và thu hút du khách [3]. Riêng với tỉnh Vĩnh Long, đây là địa phương đã được quy hoạch vào không gian phát triển du lịch phía Đông với định hướng khai thác sản phẩm du lịch đặc trưng như nghiên cứu đời sống sông nước, miệt vườn cũng như lưu trú tại nhà dân [4].

Tuy nhiên, việc tạo nên điểm nhấn khác biệt cho ngành du lịch tỉnh Vĩnh Long trong bản đồ du lịch vùng Tây Nam Bộ nói riêng và Việt Nam nói chung là yếu tố cần được quan tâm. Bài báo đặt mục tiêu hệ thống hóa cơ sở lý luận về phát triển du lịch nông nghiệp như một sản phẩm du lịch đặc thù cũng như vai trò của việc khai thác mặt hàng nông sản trong loại hình du lịch đang phát

triển này. Từ đó, tác giả vận dụng các nền tảng lý thuyết vào việc phát triển du lịch nông nghiệp bền vững tại Vĩnh Long gắn với khai thác các loại nông sản đặc thù. Điều này sẽ đóng góp vào chiến lược phát triển du lịch địa phương một cách bền vững và khác biệt.

2. Phương pháp nghiên cứu

Bài báo sử dụng phương pháp phân tích tổng hợp cơ sở dữ liệu thứ cấp từ các công trình nghiên cứu trong và ngoài nước liên quan đến cơ sở lý thuyết về du lịch nông nghiệp đặc thù cũng như sự tham gia của các mặt hàng nông sản trong loại hình du lịch này. Đây sẽ là căn cứ để bài báo đánh giá về tiềm năng khai thác các nông sản đặc thù của tỉnh Vĩnh Long trong hoạt động du lịch nông nghiệp tại địa phương theo định hướng bền vững. Tác giả cũng sử dụng kết quả của phương pháp khảo sát thực tế tại địa phương được thực hiện trong năm 2024 tại các điểm du lịch nông nghiệp phổ biến như SomoFarm Cừ Long, cù lao An Bình, vườn bưởi, homestay,... Tại các điểm đến, nhóm tác giả quan sát và đánh giá tài nguyên du lịch tự nhiên và văn hóa sẵn có liên quan đến nông sản địa phương như các loại nông sản, hoạt động sản xuất nông nghiệp, các sản phẩm từ nông sản,... Dữ liệu được thu thập dưới dạng văn bản và hình ảnh thông qua việc ghi chú, trò chuyện và chụp ảnh tại các điểm khảo sát. Kết quả khảo sát thực tế được sử dụng để đưa ra đánh giá về các khía cạnh trong hoạt động du lịch nông nghiệp có khả năng khai thác các mặt hàng nông sản đặc thù một cách hiệu quả. Để từ đó, những cơ sở lý thuyết và thực tiễn sẽ là căn cứ để bài

báo đề xuất những giải pháp nhằm phát triển hiệu quả sản phẩm du lịch nông nghiệp đặc thù gắn với việc khai thác các loại nông sản địa phương.

3. Cơ sở lý thuyết

3.1. Khái quát về du lịch nông nghiệp

Khái niệm du lịch nông nghiệp đã được đề cập đến trong rất nhiều nghiên cứu của các học giả trong và ngoài nước. Theo đó, hầu hết các lý thuyết đều đề cập đến nội dung du lịch nông nghiệp là hoạt động du lịch gắn với đời sống của nông dân và việc sản xuất các mặt hàng nông sản [5]. Trong hoạt động du lịch nông nghiệp, khách du lịch có cơ hội tham gia vào các hoạt động sản xuất, nuôi trồng, ..., của người nông dân để có được những trải nghiệm độc đáo của đời sống nông thôn [6]. Theo Adam, sản phẩm du lịch nông nghiệp có ba yếu tố cơ bản: (1) yếu tố để khách tham quan, (2) yếu tố để khách trải nghiệm và (3) sản phẩm để khách mua sắm [7].

Nhiều nghiên cứu trên thế giới về du lịch nông nghiệp bền vững luôn vận dụng bộ lý thuyết cơ bản về phát triển bền vững trong du lịch gắn với ba trụ cột chính – kinh tế, xã hội và môi trường [3]. Văn bản của Chính phủ Việt Nam cũng nhắc đến vấn đề này khi đặt mục tiêu “phát triển du lịch nông nghiệp, nông thôn gắn với phát huy tiềm năng, lợi thế về nông nghiệp, làng nghề, văn hóa và môi trường sinh thái của các địa phương, nhằm nâng cao chất lượng đời sống vật chất, tinh thần của người dân nông thôn” [2]. Những nhận định trên đã cho thấy việc phát triển du lịch nông nghiệp không thể tách rời với môi trường sinh thái và văn hóa đặc thù của địa phương cũng như đời sống và sinh kế của cư dân tại đó.

3.2. Khái quát về sản phẩm du lịch đặc thù

Trong bối cảnh sự cạnh tranh giữa các điểm đến du lịch đang diễn ra ngày càng gay gắt, việc thiết kế và phát triển các sản phẩm du lịch mang tính đặc thù của mỗi địa phương trở nên quan trọng hơn bao giờ hết. Liên quan đến vấn đề này, nghiên cứu đi trước đã đưa ra khái niệm sản phẩm du lịch đặc thù có yếu tố hấp dẫn, độc đáo, duy nhất, nguyên bản và đại diện cho tài nguyên du lịch của một lãnh thổ hoặc điểm đến; với những dịch vụ không chỉ làm thỏa mãn nhu cầu, mong đợi của du khách mà còn tạo được ấn tượng bởi tính độc đáo và sáng tạo [8]. Đồng ý với quan điểm đó, Nguyễn Văn Lưu [9] nhấn mạnh thêm về khả năng tạo ấn tượng sâu đậm, khó quên trong lòng du khách của các sản phẩm du lịch đặc thù. Nghiên cứu của Cao Hoàng Hà [10] đã kế thừa các quan điểm trên và tập trung vào yếu tố “đặc thù” để đề xuất khái niệm “sản phẩm du lịch đặc thù là sản phẩm du lịch riêng biệt, khác hẳn với những sản

phẩm du lịch thông thường nhờ vào tính khác biệt, duy nhất, đặc sắc và nổi trội của tài nguyên và dịch vụ”.

Việc thiết kế, xây dựng và phát triển sản phẩm du lịch đặc thù cũng cần đảm bảo một số tiêu chí cụ thể để nâng cao hiệu quả và giải quyết được các yêu cầu đặt ra. Trước đó, có 9 yếu tố cơ bản ảnh hưởng đến việc phát triển sản phẩm du lịch đặc thù bao gồm: môi trường du lịch, dịch vụ lữ hành, tài nguyên văn hóa, cơ sở hạ tầng du lịch, tài nguyên tự nhiên, chính sách phát triển, quản lý du lịch, khoa học công nghệ, và nhân sự du lịch [11]. Còn theo Cao Hoàng Hà [10] thì có 8 tiêu chí để đánh giá sản phẩm du lịch đặc thù bao gồm: (1) khuyến khích sự tham gia của chính quyền và cư dân địa phương; (2) đại diện cho bản sắc địa phương; (3) đáp ứng yêu cầu về địa hình, địa lý; (4) đáp ứng yêu cầu về sản phẩm cốt lõi; (5) đáp ứng yêu cầu của thị trường khách đặc thù; (6) đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững; (7) mang lại lợi ích cho địa phương; và (8) đáp ứng yêu cầu phát triển nguồn nhân lực.

Từ các cơ sở lý luận về sản phẩm du lịch đặc thù, có thể thấy rằng những yếu tố quan trọng được đề cập bao gồm tính độc đáo nguyên bản của tài nguyên, khả năng đại diện cho địa phương và tạo ấn tượng khó quên đối với du khách. Trong khi đó, hoạt động sản xuất nông nghiệp tại mỗi địa phương cũng dựa trên cơ sở khai thác các nguồn tài nguyên sẵn có để tạo nên những loại nông sản phù hợp với điều kiện tự nhiên và yếu tố văn hóa nơi đó. Trong bối cảnh thị trường du lịch ngày càng nhiều sự cạnh tranh thì việc có những sản phẩm du lịch gắn với các loại nông sản đặc thù sẽ giúp xây dựng và khẳng định thương hiệu du lịch của từng địa phương và thương hiệu du lịch vùng [4]. Vì vậy, hoạt động du lịch nông nghiệp khi được khai thác hiệu quả cũng có thể được xem như một sản phẩm du lịch đặc thù của địa phương.

3.3. Vai trò của nông sản địa phương trong phát triển du lịch nông nghiệp

Hoạt động du lịch gắn với các nông sản địa phương (agri-food tourism) đang ngày càng phát triển mạnh mẽ ở nhiều nơi và thu hút đông đảo sự quan tâm từ du khách. Trong hoạt động này, khách du lịch có thể đến thăm các nông trại, đồng ruộng, vườn cây, ..., tại những khu vực nông thôn và thưởng thức các món ăn, thức uống đặc trưng được sản xuất và chế biến bởi những nông dân địa phương [1]. Các hoạt động này giúp du khách thu thập thêm kiến thức về nông nghiệp, nghề nông cũng như nâng cao vốn sống của du khách, góp phần thỏa mãn những nhu cầu cấp độ cao theo lý thuyết về tháp nhu cầu của Maslow [12]. Việc bổ sung kiến thức cũng phù hợp với xu hướng kết hợp yếu tố giáo

dục trong du lịch, đặc biệt là với đối tượng khách học sinh và trẻ em.

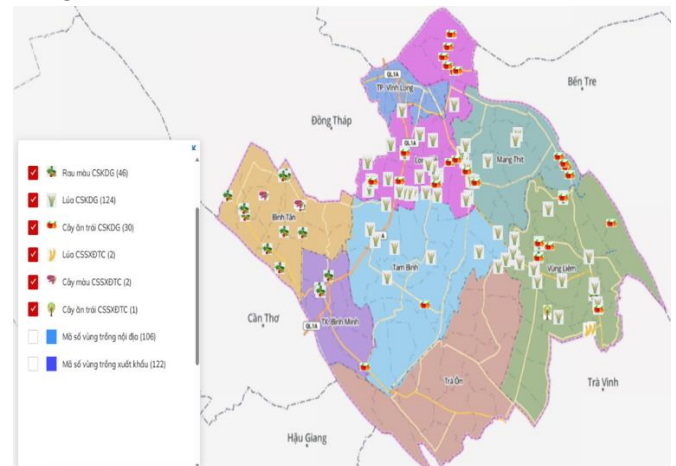
Công dụng cơ bản nhất của các mặt hàng nông sản là dùng cho hoạt động ăn uống của con người. Do đó, hướng tiếp cận phổ biến và thông dụng nhất của việc khai thác nông sản địa phương trong du lịch nông nghiệp chính là liên quan đến hoạt động ẩm thực [5]. Các mặt hàng nông sản được tiêu thụ tại chỗ trong bữa ăn của du khách còn tạo nên một hình thức trải nghiệm đặc biệt khi được thưởng thức thực phẩm tươi ngon, an toàn trong du lịch nông nghiệp (farm-to-table agritourism) [6]. Trong bối cảnh hoạt động du lịch nông nghiệp, bữa ăn của du khách không chỉ cung cấp chất dinh dưỡng và năng lượng cần thiết mà còn mang đến những khoảnh khắc đáng nhớ khi được thưởng thức món ăn tươi ngon trong không gian mát mẻ, yên bình của khu vực nông thôn.

Việc tiêu thụ các nông sản địa phương trong hoạt động du lịch nông nghiệp cũng có sự tác động tích cực đến thu nhập của người nông dân. Hoạt động du lịch nông nghiệp tạo cơ hội để khách du lịch biết đến, trải nghiệm và chi tiêu cho các sản phẩm sau thu hoạch, từ đó cải thiện nguồn thu nhập của người dân địa phương [3]. Điều này đi đôi với việc tạo cơ hội để cư dân có thêm động lực trong việc bảo tồn và phát huy các giá trị văn hóa bản địa gắn với sinh kế truyền thống, theo đúng như tiêu chí của định hướng phát triển du lịch bền vững [13]. Trong chương trình du lịch nông nghiệp của mình, du khách thường có thói quen chi tiêu cho các loại thực phẩm, thức uống và quà lưu niệm [7]. Đó đều là những mặt hàng có thể sản xuất và chế biến với nguồn nguyên liệu chính là các loại nông sản địa phương. Điều này không chỉ góp phần nâng cao trải mức độ hài lòng của du khách mà còn tạo nên chuỗi giá trị thống nhất trong xuyên suốt chương trình du lịch, xây dựng nên những ấn tượng mạnh mẽ về hình ảnh du lịch địa phương.

4. Các nông sản đặc thù của tỉnh Vĩnh Long

Tỉnh Vĩnh Long nằm ở trung tâm Đồng bằng sông Cửu Long, thuộc khu vực Tây Nam Bộ, có vị trí địa lý thuận lợi khi giáp với nhiều tỉnh như Tiền Giang, Bến Tre, Trà Vinh, Đồng Tháp, Cần Thơ và Hậu Giang (tên tỉnh trước ngày 01/07/2025). Với diện tích khoảng 1.525 km², Vĩnh Long có điều kiện tự nhiên thuận lợi với khí hậu nhiệt đới gió mùa, chia thành hai mùa rõ rệt: mùa mưa từ tháng 5 đến tháng 11 và mùa khô từ tháng 12 đến tháng 4 năm sau. Hệ thống sông ngòi dày đặc gồm sông Tiền và sông Hậu chảy qua cùng nhiều kênh rạch giúp điều hòa nguồn nước và phát triển nông nghiệp, đặc biệt là trồng cây ăn trái, lúa và nuôi trồng thủy sản. Đất phù sa màu mỡ cùng với nguồn nước ngọt phong

phú giúp Vĩnh Long trở thành một trong những vùng sản xuất nông sản chủ lực của Đồng bằng sông Cửu Long.

Hình 1. Bản đồ phân bố các đơn vị sản xuất và kinh doanh nông sản [14]

Dựa vào Hình 1 có thể thấy rằng lúa và cây ăn trái là hai sản vật có diện tích trồng và sản lượng thu hoạch đạt vị trí cao tại tỉnh Vĩnh Long. Nguồn phù sa dồi dào giúp cho các loại cây ăn trái của địa phương phát triển tốt và đạt chất lượng cao như cam sành, bưởi, xoài, nhãn, sầu riêng, chôm chôm [15]. Một số vườn chuyên canh cây ăn trái hiện nay đã mở cửa đón du khách trong và ngoài nước như vườn Bưởi Năm Roi Mỹ Hòa (Bình Minh), vườn cây ăn trái ở cù lao An Bình (Long Hồ), cù lao Thanh Bình (Vũng Liêm), vườn Cam sành Tam Bình, Sầu riêng Chánh An, vườn Nhãn Nhơn Phú,... Bên cạnh thời gian cao điểm chính vụ của các loại trái cây thì những địa điểm này vẫn mở cửa đón khách du lịch đến tham quan và trải nghiệm quanh năm, tạo nên màu sắc du lịch sinh thái đặc trưng gắn với các vườn cây ăn trái cho địa phương.

Bên cạnh cây ăn trái thì các loại rau màu cũng là thế mạnh của nông nghiệp tỉnh Vĩnh Long. Trong đó, khoai lang là nông sản nổi tiếng thường được nhắc đến trong cơ cấu sản phẩm nông nghiệp địa phương với những vùng nguyên liệu khoai lang có diện tích hàng năm dao động 10.000 ha, sản lượng trung bình ước đạt 300.000 tấn [15]. Loại nông sản này mang đến cho Vĩnh Long nguồn nguyên liệu dồi dào để phát triển các hoạt động sản xuất chế biến cũng như đón khách du lịch tham quan các cánh đồng khoai lang rộng lớn. Bên cạnh khoai lang thì rau màu Vĩnh Long còn thu hút khách tham quan ở những vùng nguyên liệu như vườn cải xà lách xoong ở Bình Minh hoặc dưa leo ở Tam Bình. Các loại rau màu này cũng phù hợp với xu hướng tiêu dùng các loại sản phẩm rau củ quả xanh, sạch và an toàn của người tiêu dùng hiện nay nên rất được du khách quan tâm.

Các loại nông sản đặc thù kể trên cũng tạo ra được điểm nhấn khác biệt trong phát triển du lịch nông nghiệp khi so sánh với các địa phương lân cận như Tiền Giang hoặc Bến Tre. Các địa phương này thu hút du khách bởi những loại nông sản chủ yếu là trái cây như Vú sữa Lò Rèn, Xoài cát Hòa Lộc, Khóm Tân Lập (Tiền Giang); hoặc dừa xiêm, dừa dứa, dừa nước (Bến Tre). Dựa trên sự khác biệt về tài nguyên nông sản, du lịch Vĩnh Long có thể khai thác các mô hình trải nghiệm không trùng lặp như trải nghiệm hoạt động sản xuất rau màu cũng như thực hành làm nông dân tại các vườn cây ăn trái. Đây sẽ là yếu tố khác biệt so với các trải nghiệm du lịch kết nối chợ và làng nghề tại Tiền Giang hoặc các hoạt động gắn với hệ sinh thái dừa tại Bến Tre.

5. Tiềm năng khai thác nông sản địa phương trong du lịch nông nghiệp tại Vĩnh Long

5.1. Bữa ăn của du khách

Sự thu hút của các bữa ăn chế biến từ nông sản địa phương cũng xuất phát từ xu hướng chung của du khách yêu thích và mong muốn thưởng thức những thực phẩm sạch, được sản xuất tại chỗ và có nguồn gốc xuất xứ rõ ràng [1]. Du khách hiện nay cũng có sự ưa chuộng các loại thực phẩm bền vững, nông sản địa phương và có các trải nghiệm văn hóa nguyên bản trong quá trình thưởng thức ẩm thực [6]. Do đó, việc phục vụ các bữa ăn từ nông sản sạch trong hoạt động du lịch nông nghiệp là cách để du khách có được những trải nghiệm thú vị thông qua ẩm thực.

Nông sản đặc thù của tỉnh Vĩnh Long chủ yếu là cây ăn trái và rau màu. Đây đều là những loại nguyên liệu có thể được sử dụng để chế biến thành những bữa ăn thơm ngon và tốt cho sức khỏe nhằm phục vụ thực khách trong chương trình du lịch nông nghiệp. Với các loại trái cây thì du khách có thể được thưởng thức ngay tại vườn để tạo thêm sự thích thú và tin tưởng vào nguồn gốc xuất xứ của chúng. Quá trình thưởng thức tại vườn cũng có thể đi kèm với những thông tin chia sẻ về công dụng của các loại trái cây như cam sành, bưởi, nhãn,..., đối với sức khỏe của thực khách. Không chỉ thưởng thức trực tiếp mà du khách còn có thể trải nghiệm những món ăn được chế biến với nguyên liệu từ các loại trái cây – vốn là một trong những nhóm thực phẩm phổ biến trong xu hướng ăn uống lành mạnh tốt cho sức khỏe hiện nay. Một số món ăn có thể kể đến như salad bưởi, nước ép bưởi, các loại bánh hoặc món tráng miệng chế biến từ cam và nhãn,...

Du khách cũng có thể thưởng thức các loại rau màu trong bữa ăn khi chế biến thành đa dạng các món ăn khác nhau. Các điểm đến du lịch nông nghiệp có thể sáng tạo nên những thực đơn với ý tưởng chủ đạo là loại

nông sản mà mình đang canh tác như khoai lang, rau xà lách xoong hoặc dưa leo. Thực đơn món ăn phục vụ cho du khách cũng có thể kết hợp với những loại nông sản khác như trái cây, thủy hải sản để đảm bảo đầy đủ chất dinh dưỡng, tạo sự độc đáo cho món ăn và tạo cho du khách một cái nhìn tổng thể về các loại nông sản đặc thù tại địa phương.

5.2. Hoạt động trải nghiệm

Theo xu hướng toàn cầu, số lượng du khách mong muốn tham gia các sự kiện, hoạt động vui chơi giải trí đang ngày càng gia tăng mạnh mẽ với các hoạt động trải nghiệm như trồng trọt, chăm sóc cây cối, thu hoạch, chế biến sản phẩm sau thu hoạch,... [1] Một số dịch vụ được cung cấp cho du khách sẽ giúp họ thâm nhập sâu hơn vào đời sống thực của nông dân để từ đó tăng cường sự gắn kết giữa du khách và không gian văn hóa địa phương [16]. Các hoạt động trải nghiệm còn cung cấp kiến thức phong phú và chân thật về đời sống nông nghiệp, góp phần thỏa mãn nhu cầu bậc cao liên quan đến việc thể hiện và hoàn thiện bản thân của du khách [6]. Do đó, khách du lịch ngày nay mong muốn có nhiều hơn những hoạt động tương tác với điểm đến thay vì chỉ ngắm nhìn, nghe thuyết minh và rời đi như các chương trình du lịch đại chúng trước đó.

Các hoạt động trải nghiệm có thể trải dài trong toàn bộ quy trình canh tác để khách du lịch có được cái nhìn toàn diện về hoạt động sản xuất nông sản. Như với vườn khoai lang thì du khách sẽ được hướng dẫn thông tin cơ bản về cách trồng khoai lang, nhận trang phục và công cụ dụng cụ phù hợp và tiến hành tham gia vào các công đoạn như xới đất trồng khoai lang, ươm cây giống, bón phân, tưới nước, tỉa cành, thu hoạch,... Để đạt hiệu quả cao thì trong suốt quá trình tham gia của du khách cần có sự hướng dẫn, hỗ trợ của những nhà nông lành nghề, những chủ vườn cũng như những người dân địa phương am hiểu về quá trình canh tác cây trồng.

Không chỉ là trải nghiệm về hoạt động canh tác, du khách còn có thể tham gia vào việc trải nghiệm chế biến các sản phẩm sau thu hoạch. Khách du lịch trong chương trình du lịch nông nghiệp có thể tham gia trực tiếp vào quy trình ép cam sành, tách vỏ sầu riêng, lột vỏ bưởi,... Mặc dù đây chỉ là những công việc rất nhỏ và có thể thực hiện hàng ngày, nhưng trong không gian của một vườn cây ăn trái xanh mát với những loại trái cây do chính tay du khách thu hoạch thì những hoạt động đó lại trở nên ý nghĩa và đáng nhớ hơn bao giờ hết. Các hộ tham quan cánh đồng rau màu cũng có thể hướng dẫn du khách tham gia chế biến một số món ăn đơn giản từ khoai lang, rau xà lách xoong, dưa leo,..., để họ có thể trải nghiệm hương vị thanh mát, tươi ngọt của các

loại rau màu tự tay thu hoạch trên đồng. Quá trình chế biến món ăn kèm theo những thông tin chia sẻ về công dụng đối với sức khỏe, những bí quyết sơ chế rau màu chỉ có ở vùng nông thôn hoặc các phương pháp, dụng cụ nấu ăn riêng biệt ở vùng quê sẽ khiến du khách có những trải nghiệm độc đáo và khó quên.

5.3. Sản phẩm quà tặng

Các sản phẩm được sản xuất từ chính những hộ nông dân như bánh kẹo, mỹ phẩm, đồ lưu niệm, quà tặng đặc sản,... sẽ trở thành yếu tố độc đáo thu hút khách du lịch hiệu quả [16]. Trên thế giới, hình thức các hộ nông dân tự sản xuất và bày bán mặt hàng nông sản của mình được gọi tên là CSA (Community-Supported Agriculture), tạo nên một hoạt động trải nghiệm thú vị cho du khách trong hành trình du lịch nông nghiệp [7]. Hệ thống quà tặng từ nông sản cũng góp phần tạo nên tính nguyên bản và độc đáo cho trải nghiệm của du khách, khiến họ cảm thấy đó là một chuyến đi đáng nhớ và ý nghĩa để từ đó gia tăng niềm yêu thích và khả năng quay lại điểm đến [6]. Về cơ bản thì chính các loại nông sản địa phương cũng đã có thể được xem như một loại quà tặng đặc sản mà du khách có thể mua về sử dụng hoặc biếu tặng. Các loại trái cây tươi, rau củ quả tươi đều có thể được bán ngay tại vườn và sử dụng trong thời gian ngắn để đảm bảo hương vị tươi ngon và giá trị dinh dưỡng. Tuy nhiên, điều này cũng gặp phải một số khó khăn cho du khách khi muốn mua các loại nông sản này vì cần sử dụng ngay cũng như hạn chế về khả năng vận chuyển với kích thước và khối lượng tương đối lớn.

Do đó, để phát triển hệ thống sản phẩm quà tặng từ các loại nông sản thì việc sản xuất và chế biến nên những mặt hàng thành phẩm có giá trị cao sẽ là điều cần thiết. Tiêu biểu như quả Bưởi Năm Roi của tỉnh Vĩnh Long ngoài việc tiêu thụ trực tiếp còn có thể được tinh chế thành những sản phẩm khác nhau như mứt vỏ bưởi, tinh dầu vỏ bưởi, trà hoa bưởi,... Sầu riêng hoặc nhãn cũng là những loại trái cây có thể chế biến thành những món

quà tặng đặc sản gọn nhẹ để du khách có thể mang về nhà dễ dàng. Khoai lang là nguyên liệu dùng để chế biến thành đa dạng nhiều món ăn khác nhau như khoai sấy, khoai ngào đường, mứt khoai lang, bánh phồng khoai lang, bún khoai lang,... Khoai lang được trồng phổ biến tại Vĩnh Long là loại khoai lang có màu tím sẫm đặc trưng vô cùng bắt mắt nên khi được chế biến thành các loại thực phẩm khác lại càng trở nên thu hút du khách hơn nữa.

6. Kết luận và khuyến nghị

Nghiên cứu đã hệ thống cơ sở lý thuyết về phát triển du lịch nông nghiệp như một sản phẩm du lịch đặc thù của địa phương thông qua việc khai thác các mặt hàng nông sản. Tỉnh Vĩnh Long là nơi có nền kinh tế nông nghiệp phát triển mạnh từ lâu đời với các loại nông sản chủ lực như lúa gạo, trái cây và rau màu. Các loại nông sản này có thể được khai thác hiệu quả trong du lịch nông nghiệp thông qua ba vai trò chính là bữa ăn của du khách, hoạt động trải nghiệm và sản phẩm quà tặng đặc sản.

Để việc khai thác nói trên diễn ra hiệu quả, cần chú ý đến việc nâng cao giá trị thương hiệu của từng loại nông sản nói riêng cũng như liên kết chuỗi giá trị nông sản của tỉnh Vĩnh Long nói chung. Việc triển khai đánh giá chứng nhận OCOP cần được thực hiện giúp nông sản Vĩnh Long được biết đến nhiều hơn, từ đó tác động ngược lại đến hoạt động du lịch nông nghiệp. Hơn nữa, các hộ nông dân cũng cần kiểm soát kỹ lưỡng các vấn đề như dư lượng thuốc bảo vệ thực vật, chất lượng nông sản, vệ sinh an toàn thực phẩm,..., đặc biệt là với các loại nông sản có thể thưởng thức trực tiếp tại vườn. Công tác quảng bá, truyền thông cũng cần được chú ý trong việc ứng dụng các công cụ hiện đại như phát trực tuyến (livestream), liên kết với người có sức ảnh hưởng (influencers), tiếp thị liên kết (affiliate),..., nhưng vẫn giữ được tinh thần nông thôn mộc mạc, dân dã phù hợp với loại hình du lịch nông nghiệp tại địa phương.

Tài liệu tham khảo

1. Fortune Business Insights. (2022). Agritourism Market Size, Share & COVID-19 Impact Analysis. Truy xuất tại: <https://www.fortunebusinessinsights.com/agritourismmarket-103297>
2. Thủ tướng Chính phủ. (2022). Quyết định Phê duyệt Chương trình phát triển du lịch nông thôn trong xây dựng nông thôn mới giai đoạn 2021-2025. Hà Nội: Thủ tướng Chính phủ, số 922/QĐ-TTg, ngày 02/08/2022.
3. Wu, C.K., Wang, C.-N., Le, T.K.T. & Nhieu, N.-L. (2022). Sustainable Agritourism Location Investigation in Vietnam by a Spherical Fuzzy Extension of Integrated Decision-Making Approach. Sustainability, 14, 10555. <https://doi.org/10.3390/su141710555>
4. Thủ tướng Chính phủ. (2016). Quyết định Phê duyệt Quy hoạch tổng thể phát triển du lịch vùng Đồng bằng sông Cửu Long đến năm 2020, tầm nhìn đến năm 2030. Hà Nội: Thủ tướng Chính phủ, số 2227/QĐ-TTg, ngày 18/11/2016.

5. Cors-Iglesias, M., Armesto-López, X.A., Gómez-Martín, M.B. (2023). Agritourism Accommodation and the Revaluation of the Local Agrifood Product in the Context of Global Change. *Land*, (12), 2067. <https://doi.org/10.3390/land12112067>
6. Ninh, N., Tran, L. T. & Anh, N. N. N. (2024). Agritourism: The Role of Farm-to-Table in Promoting Local Cuisine and Return Visits. *Journal of Human, Earth, and Future*, 5(3), 499-512. <https://doi.org/10.28991/HEF-2024-05-03-013>
7. Adam, K. (2004). Entertainment Farming & Agri-Tourism. National Center for Appropriate Technology. Truy xuất tại: <https://www-pickyourn-own-org.webpkgcache.com/doc/-/s/www-pickyourn-own-org/resources/Entertainment%20Farming%20and%20Agri-Tourism%20Business%20Management%20Guide.pdf>
8. Phạm Trung Lương. (2007). Phát triển sản phẩm du lịch đặc thù để nâng cao sức cạnh tranh của du lịch Việt Nam. *Tạp chí Du lịch Việt Nam*, (8).
9. Nguyễn Văn Lưu. (2019). Tăng cường phát triển sản phẩm du lịch đặc thù để du lịch sớm trở thành ngành kinh tế mũi nhọn. Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam. <https://vietnamtourism.gov.vn/post/29572>
10. Cao Hoàng Hà. (2021). Cơ sở khoa học về sản phẩm du lịch đặc thù ở Việt Nam. *Tạp chí Khoa học Đại học Sư phạm Hà Nội*, 66(1), 157-164.
11. Hoang Thanh Liem, Pham Trung Luong, Nguyen Thanh Vuong and Tran Xuan Loc. (2020). Factors Affecting Special Tourism Product Development: Case Study of Binh Thuan – Viet Nam. *International Journal of Management*, 11(8), 1263-1268. https://iaeme.com/Home/article_id/IJM_11_08_114
12. Nguyễn Thị Diễm Phương. (2018). Phát triển du lịch nông thôn ở Tây Nam Bộ: Tiềm năng và thách thức. *Giảng dạy, nghiên cứu Việt Nam học và Tiếng Việt 2018*. TP. HCM: NXB Đại học Quốc gia TP. HCM.
13. Banyubiru, A. J., Kurniasari, K. K., & Valentino, A. Y. (2024). Triple Bottom Line Implementation Of Sustainable Tourism For Branding Perception In Tourism Village. *Bengkulu International Conference on Economics, Management, Business and Accounting (BICEMBA)*, 2, 1307-1316. <https://doi.org/10.33369/bicemba.2.2024>
14. UBND Tỉnh Vĩnh Long. Bản đồ CSDL ngành Nông nghiệp và Môi trường – Lĩnh vực Bảo vệ thực vật. Truy xuất tại <https://hatang.vinhlong.gov.vn/map-bvtv>
15. Kiều Nhi. (2023). Nông nghiệp Vĩnh Long nhiều tiềm năng đầu tư phát triển. Truy xuất tại <https://nongnghiep.vn/nong-nghiep-vinh-long-nhieu-tiem-nang-dau-tu-phat-trien-d369929.html>
16. Đoàn Thị Mỹ Hạnh & Bùi Thị Quỳnh Ngọc. (2012). Phát triển du lịch nông thôn ở vùng Đồng bằng sông Cửu Long: Đường đến cơ cấu kinh tế dịch vụ - nông - công nghiệp. *Tạp chí Khoa học Đại học Quốc gia Hà Nội*, 28(2012), 261-268.

The potential for using the value of local agricultural products in developing specialized agritourism products in Vinh Long province

Phan Nguyen Phong Luan¹, Vo Quoc Bao²

¹Ho Chi Minh City University of Technology and Education

²Ho Chi Minh City Industry and Trade College

*Email: luanpnp@hcmute.edu.vn

Abstract Vinh Long is a region with a well-developed agricultural economy, boasting many renowned agricultural products with great potential for integration into local agritourism offerings. Using the method of synthesizing secondary data combined with field survey results, this paper reviews and integrates theoretical foundations related to the development of agritourism as a specific tourism product linked to the utilization of local agricultural produce. The research findings indicate that Vinh Long's agricultural products such as fruits, vegetables, and rice - possess significant potential to become key attractions within agritourism offerings. Based on these findings, the study proposes several recommendations to enhance the efficiency of integrating local agricultural products into agritourism, focusing primarily on three key aspects: tourist meals, hands-on experiences, and souvenir products.

Keywords agricultural products, agritourism, specific tourism products, Vinh Long province

